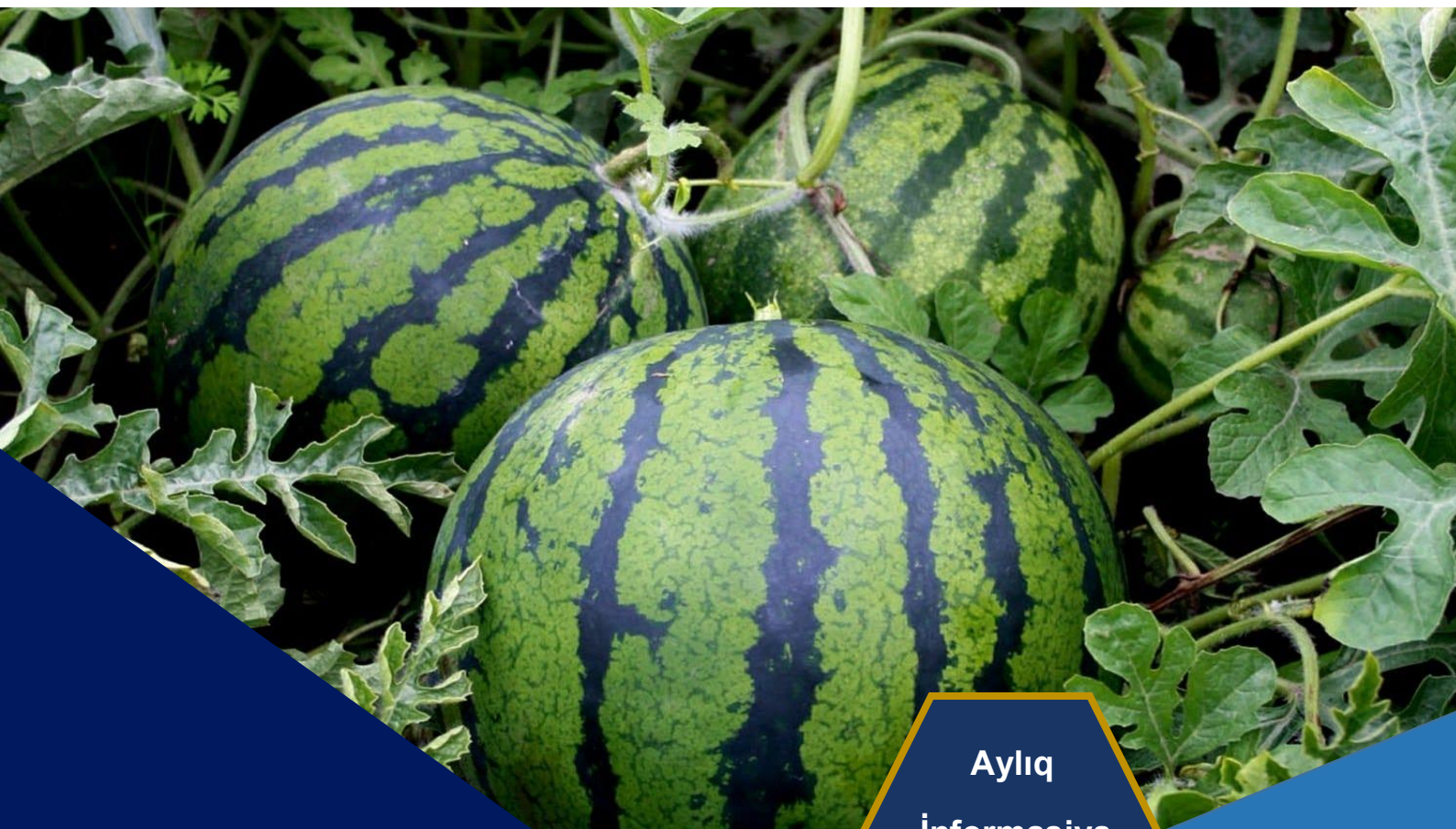

KƏND

TƏSƏRRÜFATI

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

№ 7

İyul
2020

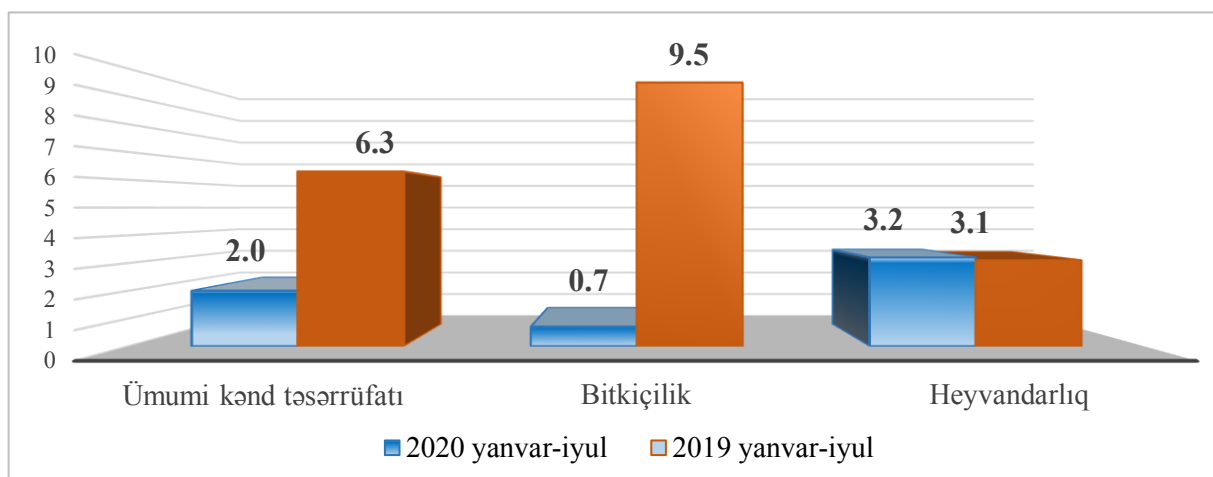
- ❖ Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri
- ❖ Kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ❖ Kənd təsərrüfatı sahəsinə dövlət dəstəyi
- ❖ Xəbərlər

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2.0 faiz artıb (*Şəkil 1*).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən)

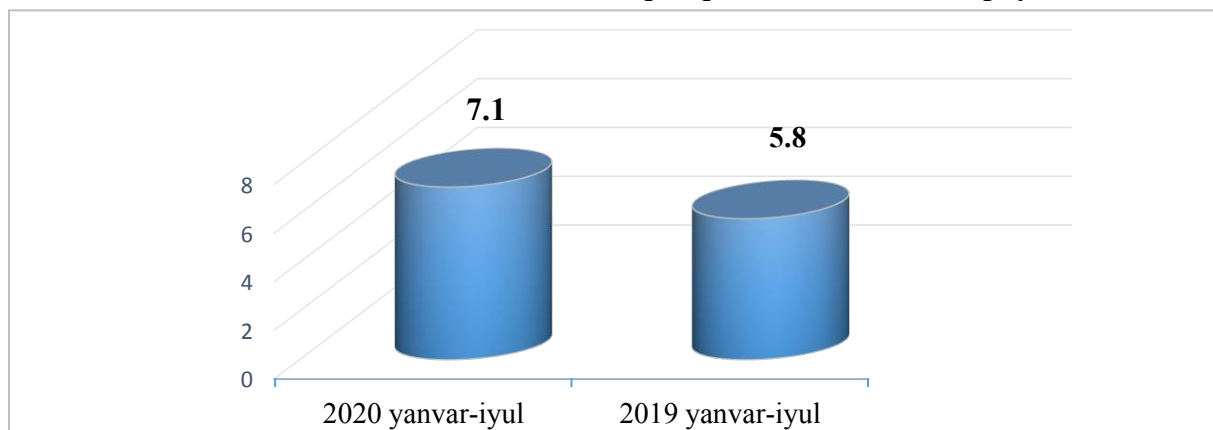

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmində faktiki qiymətlərlə 4919.6 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 49.8 faizi (2451.0 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 50.2 faizi (2468.7 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

2020-ci ilin yanvar-iyul aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 7.1 faiz təşkil edib (*Şəkil 2*).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

2020-ci ilin yanvar-iyul aylarında taxıl (qarğıdalı ilə), günəbaxan və barama istisna olmaqla bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Malın adı	Ölçü	Yanvar-iyul 2020	Yanvar-iyul 2019	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti,%-lə
Ət (diri çəkiddə)	min ton	298.4	289.3	+3.1
Süd	min ton	1242.0	1219.2	+1.9
Yumurta	mln. ədəd	1169.6	1093.4	+7.0
Yun	min ton	15.0	14.9	+0.5
Barama	ton	446.6	643.2	-30.6
Taxıl, qarğıdalı ilə	min ton	2912.6	3234.4	-9.9
Günəbaxan	min ton	2.5	2.8	-12.6
Şəkər çuğunduru	min ton	15.3	5.4	+2.8 d.
Tütün	min ton	2.5	2.3	+5.8
Kartof	min ton	611.7	576.3	+6.1
Tərəvəz	min ton	1075.1	1011.4	+6.3
Bostan məhsulları	min ton	363.2	349.8	+3.8
Meyvə və giləmeyvə	min ton	263.5	244.0	+8.0
Üzüm	min ton	7.5	5.7	+32.1
Yaşıl çay yarpağı	ton	603.0	476.0	+26.7

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

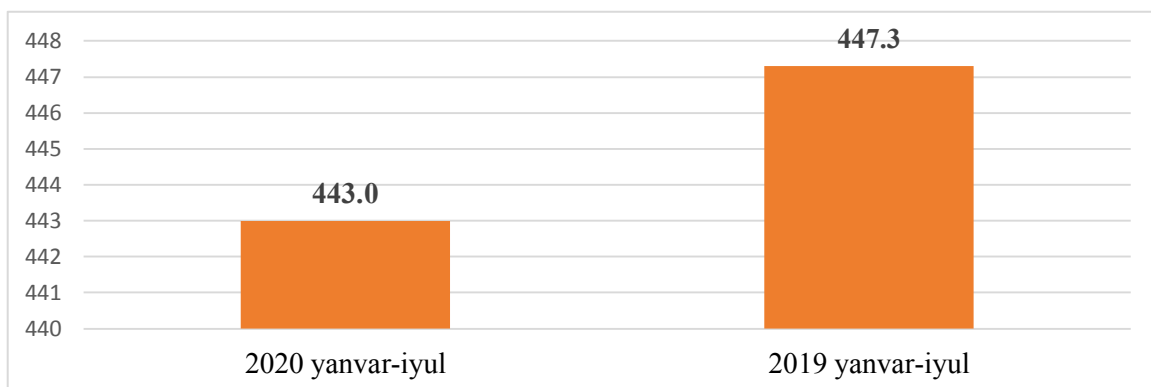

KƏND TƏSƏRRÜFATI

məhsulları bazarı

2020-ci ilin yanvar-iyul aylarında 443.0 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 1.0 faiz azalıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 2*-də verilib.

Cədvəl 2. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-iyul 2020		Yanvar-iyul 2019		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Kartof	81.3	33.8	61.6	26.8	132.1	126.0
Tərəvəz	178.9	179.4	170.6	158.0	104.8	113.5
Meyvə	93.3	146.4	113.0	160.5	82.6	91.2
Arpa	0.0	0.0	16.1	2.7	0.0	0.0
Tütün xammalı	2.5	5.8	3.4	7.4	73.8	78.7
Pambıq mahlıcı	51.2	70.6	56.9	82.2	90.0	85.9
Gön-dəri	4.6	5.8	4.1	6.6	113.6	87.6
Heyvandarlıq məhsulları*	x	1.1	x	3.1	x	36.7
Cəmi	x	443.0	x	447.3	x	99.0

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, yumurta, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

 Cari ilin iyul ayında əriyin, giləsin, xiyarın (“Melit”, “Yelpənək”), lobyanın və sarımsağın topdansaş qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (*Cədvəl 3*).

Cədvəl 3. İyul ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansaş qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	İyun 2020	İyul 2020	Fərq	Adı	İyun 2020	İyul 2020	Fərq
Meyvə							
Gilənar	Yerli			Armud	Yerli		
	1.25	2.50	2 d.		2.45	1.60	-34.7%
Şaftalı	Fədai			Çiyələk	Yerli		
	2.25	1.90	-15.6%		1.90	1.90	0.0%
	Nektarin			Gavalı	Yerli		
	2.05	1.85	-9.8%		0.95	0.90	-5.3%
Ərik	Yerli			Gilas	Öküzürəyi		
	2.50	3.05	22.0%		3.75	4.75	26.7%
Moruq	Yerli				Napoleon		
	5.50	3.00	-45.5%		2.90	4.00	37.9%
Qarpız	Yerli			Yemiş	Yerli		
	0.27	0.27	0.0%		0.60	0.37	-38.3%
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz			Soğan	Ağcabədi	Ağdam sarı	
	0.45	0.40	-11.1%		0.26	0.15	-42.3%
Xiyar	Melit			Pomidor	Zirə		
	0.22	0.32	45.5%		1.10	0.65	-40.9%
	Yelpənək				Çəhrayı		
	0.30	0.40	33.3%		1.10	0.60	-45.5%
	Tikanlı				Göyçay	Xaçmaz sultan	
	0.40	0.35	-12.5%	1.10	0.32	-3.4 d.	
Lobya	Şəmkir			Sarımsaq	Yerli		
	0.85	1.25	47.1%		2.50	3.35	34.0%
Bibər yaşıl	Yerli			Badımcan	Yerli		
	0.60	0.37	-38.3%		0.45	0.13	-3.5 d.
Bibər acı	Yerli			Yerkökü	Yerli		
	1.30	0.65	-50.0%		0.6	0.6	0.00%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

 Cari ilin iyul ayında xiyarın (“Melit”, “Yelpənək”), yerkökünün, lobyanın və sarımsağın topdansaş qıyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qıyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (*Cədvəl 4*).

Cədvəl 4. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2020-ci ilin iyul ayındakı topdansaş qıymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	İyul 2019	İyul 2020	Fərq	Adı	İyul 2019	İyul 2020	Fərq
Meyvə							
Gilas	Öküzürəyi			Alma	Yay alması		
	4.25	4.75	11.8%		0.50	0.60	20.0%
	Napoleon			Armud	Slava		
	3.00	4.00	33.3%		0.60	0.85	41.7%
Moruq	Yerli			Çiyələk	Yerli		
	3.50	3.00	-14.3%		1.50	1.90	26.7%
Üzüm	Yerli			Yemiş	Yerli		
	0.85	0.70	-17.6%		0.30	0.37	23.3%
Şaftalı	Fədai			Qarpız	Yerli		
	1.10	1.90	72.7%		0.20	0.27	35.0%
	Nektarin			Fındıq	Göy (qabıqlı)		
	1.05	1.85	76.2%		1.30	2.25	73.1%
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz			Soğan	Ağdam sarı		
	0.57	0.40	-29.8%		0.31	0.15	-2 d.
Xiyar	Melit			Pomidor	Zirə		
	0.30	0.32	6.7%		1.75	0.65	-2.7 d.
	Yelpənək				Xaçmaz sultan		
	0.25	0.40	60.0%	0.50	0.32	-36.0%	
	Tikanlı			Yerkökü	Yerli		
0.40	0.35	-12.5%	0.70		0.77	10.0%	
Bibər yaşıl	Yerli			Sarımsaq	Yerli		
	0.50	0.37	-26.0%		0.52	3.35	6.4 d.
Bibər acı	Yerli			Lobyə	Yerli		
	1.40	0.65	-2.1 d.		1.00	1.25	25.0%
Badımcan	Yerli			Çuğundur	Yerli		
	0.17	0.13	-23.5%		0.60	0.42	-30.0%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazir.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsinə dövlət dəstəyi

2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 2955 kənd təsərrüfatı texnikası 1340 hüquqi və fiziki şəxsə satılıb (*Cədvəl 5*).

Cədvəl 5. Lizinqə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 – 31.07.2020)	2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ərzində lizinqə verilib
Cəmi	40694	2955
Taxılıyğan kombayn	1040	25
Pambıqyığan kombayn	222	0
Traktor	10926	84
Digər texnikalar	28506	2846

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

2020-ci ilin yanvar-iyul ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 12 sahibkarlıq subyektinə 161 baş cins damazlıq heyvan alınmasına 344.4 min manat güzəştli vəsait ayrılıb.

2020-ci ilin yanvar-iyul ayları üzrə Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 57 rayonda aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 310 hüquqi və fiziki şəxsə 3852.5 min manat məbləğində güzəştli kreditlər verilib (o cümlədən 267 hüquqi və fiziki şəxsə 2499.0 min manat məbləğində mikrokredit verilib). Güzəştli kreditlərin verilməsi nəticəsində 77 daimi və müvəqqəti iş yeri açılıb.

XƏBƏRLƏR

NAZİR İNAM KƏRİMOV ŞAMAXININ DAĞLIQ ƏRAZİLƏRİNDƏ MÜASİR KOMBAYNLARLA TAXIL BİÇİNİNİN APARILMASI PROSESİNDƏ İŞTİRAK EDİB

Azərbaycanda taxıl biçini yekunlaşmaq üzrədir. Hazırda yalnız relyefi çətin, yüksək dağlıq ərazilərdə biçin prosesi davam edir. Bu il ilk dəfə dağlıq bölgələrdə biçin prosesinə müasir, tam kompüterləşdirilmiş dağ kombaynları cəlb olunub. Məili bucaqlarda itkiyə yol vermədən biçin apara bilən kombaynlar 20 faiz nəmlikdə belə maneəsiz işləyə bilir.

Kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov iyulun 28-də Şamaxı rayonunun Qızmeşdan kəndində yüksək dağlıq, relyefi çətin ərazidə müasir kombaynlar vasitəsilə biçin prosesinin gedişini izləyib. Fermer Soltanpaşa Məlikov əvvəllər bu cür ərazilərdə biçin vaxtı məhsulun 25-30 faizinin itkiyə getdiyini, müasir texnikalar vasitəsilə yığım zamanı isə taxılın son dəninə kimi yığıldığını deyib. Bu il quraqlıq olmasına rəğmən, aqrotexniki qulluq tədbirləri nəticəsində yüksək məhsuldarlıq əldə etdiyini vurğulayıb.

Nazir İnam Kərimov jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, bu il Azərbaycanda 1 milyon hektardan artıq sahədə taxıl əkilib. Artıq biçin mövsümünün başa çatmaqda olduğunu xatırladan nazir dağlıq ərazilərdə biçinin müasir kombaynlar vasitəsilə aparılmasının müsbət hal olduğunu deyib: “Artıq taxıl zəmilərinin 90 faizində biçin prosesi başa çatıb. Hazırda yalnız dağlıq ərazilərdə yerləşən zəmilərdə biçin aparılır. Bu

il biçinə yeni, müasir dağ kombaynlarının cəlb olunması relyefi çətin ərazilərdə biçin problemini həll etmiş oldu. Yeni kombaynlar ən çətin ərazilərdə itkiyə yol vermədən biçin apara bilirlər. Bu texnikalar Cənab Prezidentin ayırdığı vəsait hesabına alınıb və onun fermerlərə töhfəsidir”.

Nazir qlobal istiləşmə ilə əlaqədar quraqlığın bütün dünyada mənfi fəsadlar törətdiyini deyib: “Qlobal istiləşmənin ən böyük mənfi təsirini görən sahələrdən biri kənd təsərrüfatıdır. Fermerlər su çatışmazlığının mənfi nəticələrini aradan qaldırmaq üçün suvarmada müasir texnologiyalardan, innovativ üsullardan istifadə etməlidir. Bu gün Azərbaycanda bu üsullardan geniş istifadə olunur. Təsərrüfatlarda müasir suvarma sistemlərinin quraşdırılması fermerlərə sudan qənaətlə istifadə etməyə imkan verir. Eyni zamanda müasir sulama üsulları məhsulun maya dəyərini aşağı salır, məhsuldarlığı çoxaldır, fermerlərin gəlirlərini artırır. Dövlət bu səbəbdən suvarma sistemlərini güzəşt tətbiq edilən kənd təsərrüfatı texnikası və avadanlığı siyahısına daxil edib. Fermerlərimiz 20 faiz ilkin ödəniş etməklə, bu müasir sistemləri alaraq təsərrüfatlarında istifadə edə bilirlər. Alınan məhsulun qiymətinin 40 faizini dövlət ödəyəcək, qalan 40 faiz isə banklar tərəfindən kreditləşdirilir. Kreditin əsas hissəsini fermer, faizlərini isə yenə dövlət ödəyir. Fermerlərimizi dövlətin yaratdığı bu güzəşt mexanizmlərindən yararlanmağa çağırıram”.

Nazir səfər çərçivəsində Şamaxıda filloksereyaya davamlı calaqaaltı üzüm tingçiliyi müəssisəsinin və Qobustanda iri və xırdabuynuzlu heyvanlardan ibarət heyvandarlıq kompleksinin tikintisinin gedişi ilə tanış olub. İnam Kərimov, həmçinin Qobustan Dənli Bitkilərin Toxum Emalı Zavodunda emal prosesini izləyib, Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Qobustan Bölgə Təcrübə Stansiyasının əməkdaşları ilə toxumçuluğun inkişafı məqsədilə görülən işlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparıb.

“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

